

Maria Miśkiewicz, Jacek Miśkiewicz

Niewiadoma, pow. Sokołów Podlaski

Informator Archeologiczny : badania 4, 191-192

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

z dwu ziemnych, owalnych wałów i podgrodzia w kształcie wydłużonego języka położonego na wschód od wałów i wyniesionego około 2 m ponad poziom otaczających je łąk.

Na stanowisku przekopano łącznie powierzchnię 550 m² w siedmiu wykopach. Sześć z nich założono na grodzisku oraz jeden na podgrodzium. Dwa wykopy usytuowane pod kątem prostym do siebie, przecięły wewnętrzny wał; dwa założono na majdanie; jeden między wałami, jeden na wale zewnętrznym oraz jeden na podgrodzium. Obserwacje wykopów przecinających wały wykazały, że zbudowane one były z gliny bez konstrukcji wspomagających. Wysokość zachowanych wałów wahała się od 5 m w części południowej i zachodniej do 2 m w części północnej.

Z warstwy kulturowej w wykopach założonych na majdanie i między wałami, o miąższości od 60 do 120 cm, wydobyto bardzo dużą ilość fragmentów ceramiki pochodzących z kilkudziesięciu naczyń oraz 5 silnie skorodowanych zabytków metalowych. W wykopie Nr 2 założonym w południowej części majdanu, na głębokości 100 cm natrafiono na fragmenty przepalanej konstrukcji drewnianej niewiadomego przeznaczenia.

W pozostałych działkach poza dwoma kamiennymi paleniskami nie odkryto żadnych śladów budowli mieszkalnych. Nasuwałoby to wnioski, iż samo grodzisko użytkowane było jedynie okresowo i miało charakter schronieniowy, a właściwego osadnictwa należy się spodziewać na wyniosłości ciągnącej się na wschód od wałów tj. na podgrodzium. Potwierdzają to liczne materiały pozyskane podczas badań powierzchniowych, chronologicznie odpowiadające materiałom z wykopalisk na grodzisku. Zarówno grodzisko jak i materiały z podgrodzia datować należy na okres od IX do XII w. Ceramika z majdanu jest jednak typologicznie starsza od ceramiki wydobytej z wykopów założonych między wałami.

Na stanowisku tym planowane są w przyszłym sezonie badania wykopaliskowe na podgrodzium.

NIEWIADOMA,
pow. Sokołów Podlaski

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej

Badania prowadzili dr dr Maria i Jacek Miśkiewiczowie. Finansował WKZ w Warszawie. Drugi sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne (XI—XII w.).

Kontynuowano prace badawcze na cmentarzysku z obstawami kamiennymi, eksplorując 2,5 ara w pobliżu kulminacji wzgórza. Wykopy tegoroczne są przedłużeniem na północ partii badanych w roku ubiegłym. W czasie prac wykopaliskowych wyeksplorowano trzy groby w obstawach kamien-

nych przykryte brukami nakrywającymi. Poza obstawami na całej powierzchni wykopów występowały też fragmenty ceramiki. Ich trójwymiarowa dokumentacja stanowić będzie podstawę do możliwie precyzyjnego odtworzenia rozrzutu ułamków naczyń grobów dla uzyskania danych z dziedziny obrzędowości.

Kości szkieletów zachowały się bardzo słabo, w jednym z grobów były też przemieszczone. Wyposażenie stanowiły noże, paciorek szklany, kabłączek skroniowy, przęślik z różowego łupku i oselka z przewierconą dziurką. W grobie Nr 9 wystąpił ułamek dyszy glinianej, a w grobie Nr 11 kości zwierzęce. Wszystkie jamy grobowe zawierały dużą ilość węgla drzewnych i fragmentów ceramiki. Ogółem zebrano 664 ułamki naczyń, wśród których przeważają egzemplarze należące do typu drohickiego.

Dwa sezony badawcze pozwalają uściślić chronologię obiektu do XI — XII w. oraz wyraźniej widzieć związek cmentarzyska z fazą grodu przypadającą na czas produkcji ceramiki drohickiej. Inne powiązania kompleksu osadniczego w Niewiadomej z ośrodkiem w Drohiczynie będą przedmiotem badań następných sezonów badawczych.

NOWA HUTA—Kościelniki

patrz okres wpływów rzymskich

Stanowisko 58 A

NOWOGRÓD, pow. Łomża

patrz średniowiecze

OJCÓW, pow. Olkusz

Komisja Archeologiczna O/PAN
i Kierownictwo Odnowienia Zamku
Królewskiego na Wawelu w Krakowie

Badania prowadzili doc. dr Andrzej Żaki i mgr Krzysztof Szuwarowski. Finansowało Kierownictwo Odnowienia Zamku na Wawelu. Pierwszy sezon wykopalisk. Grodzisko wczesnośredniowieczne (z roku 1231 i może nast.).

Grodzisko leży na skalistej krawędzi wschodniej doliny Prądnika, u ujścia wąwozu Smardzowskiego, powyżej jaskini Okopy Wielka. Rozpoznane z końcem w. XIX nie było przedmiotem zainteresowania i większych badań. Zidentyfikowane niedawno z Wyszogrodem, wzmiankowym w dwu dokumentach z r. 1231 („dum aedificaretur a duce Cunrado castrum Wisegrod”), zostało poddane badaniom weryfikacyjnym. Miały one na celu poznanie typu umocnień stosowanych przez Konrada Mazowieckiego podczas walk o Kraków (1231—1246), uzyskanie precyzyjnie datowanych